Memento mori.

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΩΝ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ

ΕΛΕΝΑ ΜΠΟΥΡΑ ΤΧ2010053

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΗΛΙΓΑΔΗΣ

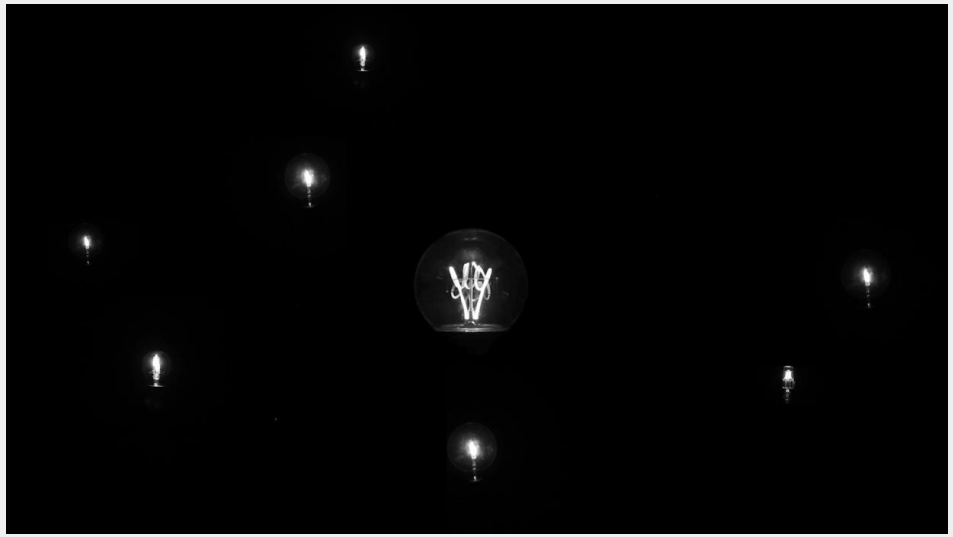
Το έργο.

Το έργο Memento mori λειτουργεί μέσα στα πλαίσια της βίντεο τέχνης.

Πραγματεύεται το ζήτημα της ζωής και του θανάτου.

Σκοπός είναι να λειτουργήσει ως υπενθύμιση θνητότητας.

Βασισμένο στις φιλοσοφικές αρχές των Στωικών και Επικούρειων.

Memento Mori.

“Remember you must die”,

«θυμήσου, θα πεθάνεις»

Το Memento mori είναι η ιδέα, πως η αναγνώριση του θανάτου, μπορεί να μας σώσει.

Θεωρητική Βάση.

Επικούρειοι. (307-306π.Χ. Ο κήπος του Επίκουρου)

Η κατάκτηση της «Αταραξίας ».

Η Αταραξία προϋποθέτει την «Απονία.»

«Η ηδονή είναι η αρχή και ο σκοπός του μακαρίως ζην».

«Όταν λοιπόν υποστηρίζουμε ότι σκοπός είναι η ηδονή, δεν εννοούμε τις ηδονές των ασώτων και των αισθησιακών απολαύσεων, όπως νομίζουν κάποιοι….- αλλά εννοούμε το να μην υποφέρει κανείς σωματικούς πόνους και το να μην είναι η ψυχή του ταραγμένη…».

Ηδονή.

- Φυσικές και αναγκαίες
- Φυσικές, αλλά μη αναγκαίες
- Μη αναγκαίες και μη φυσικές

«Αρχή και ρίζα παντός αγαθού είναι η ηδονή του στομαχιού, ακόμα και η σοφία και οι υψηλές ενασχολήσεις σε αυτήν στηρίζονται»

Θάνατος.

Ο φόβος του θανάτου απομακρύνει τον άνθρωπο από την Αταραξία.

«Ο άπειρος χρόνος δεν περιέχει περισσότερη ηδονή από τον περιορισμένο, αν μετρήσει κανείς με το λογικό τα όρια της ηδονής»

- Η θνητότητα της ψυχής,
- Το αδιάφορο του θανάτου και
- Το επιχείρημα της συμμετρίας.

«Όταν αυτό το άθροισμα ατόμων λυθεί, η ψυχή διασπάται , δεν έχει πια αισθήσεις και επιστρέφουν στην αρχική τους φύση ως άτομα στο κενό. Τα άτομα είναι οι αιώνιες και άφθαρτες ενέργειες, που με τον στροβιλισμό τους στο κενό δημιουργούν όλο το σύμπαν.»

«Εκείνο που δεν φέρνει ταραχή όταν είναι παρόν, άδικα προξενεί πόνο όταν αναμένεται. Το πιο φοβερό από τα κακά, ο θάνατος, δεν είναι τίποτε για μας -στον βαθμό που όσο υπάρχουμε, δεν είναι παρών· κι όταν πάλι είναι παρών εκείνος, τότε δεν υπάρχουμε εμείς. Άρα, ο θάνατος δεν υπάρχει ούτε για τους ζωντανούς ούτε για τους πεθαμένους-εφόσον για τους πρώτους δεν υπάρχει, ενώ οι άλλοι δεν υπάρχουν πια.»

«Κι όπως στο παρελθόν δε νιώσαμε κανένα πόνο,...ακριβώς έτσι, και όταν δεν θα υπάρχουμε, όταν θα έχει γίνει ο αποχωρισμός του σώματος και της ψυχής που από κοινού μας απαρτίζουν, τίποτε απολύτως δε θα μπορεί να μας συμβεί ή να ξαναζωντανέψει τις αισθήσεις μας.»

Στωικοί. (Ζήνων Κιτέας 300-250 π.Χ.)

Για τους στωικούς η ανθρώπινη ψυχή είναι κοινό σε όλους και διαπερνά τα πάντα, ανήκει στο όλον.

«Το κατά Φύσιν ζην, ταυτό του κατ’ Αρετήν ζην»

«…ο θάνατος δεν μας πηγαίνει από την παρούσα κατάσταση στην ανυπαρξία, αλλά στην ανυπαρξία της παρούσας κατάστασης. Δηλαδή δεν θα υπάρχω πια; - Δεν θα είσαι αυτό που είσαι αλλά κάτι άλλο που θα το χρειάζεται τότε ο κόσμος».

Σενέκας

“Η ζωή που μας δόθηκε δεν είναι σύντομη, εμείς την κάνουμε να είναι τέτοια, δεν μας είναι λίγη, αντίθετα εμείς την ξοδεύουμε σπάταλα.

«Έχετε όλους τους φόβους των θνητών και όλες τις επιθυμίες των αθανάτων»

«Από όλους τους ανθρώπους μόνο όσοι βρίσκουν χρόνο να τον αφιερώσουν στην φιλοσοφία σχολάζουν, μόνο αυτοί ζουν πραγματικά.»

Δημιουργία.

Επιρροές.

Δημιουργία χαρακτήρα.

- “Seven Seal”, Ingmar Bergman,1957
- “Girl with Death Mask”, Frida Kahlo, 1938

- Nantes Triptych ,Bill Viola, 1992.

- *“Ikiru”, Akira Kurosawa, 1952.*

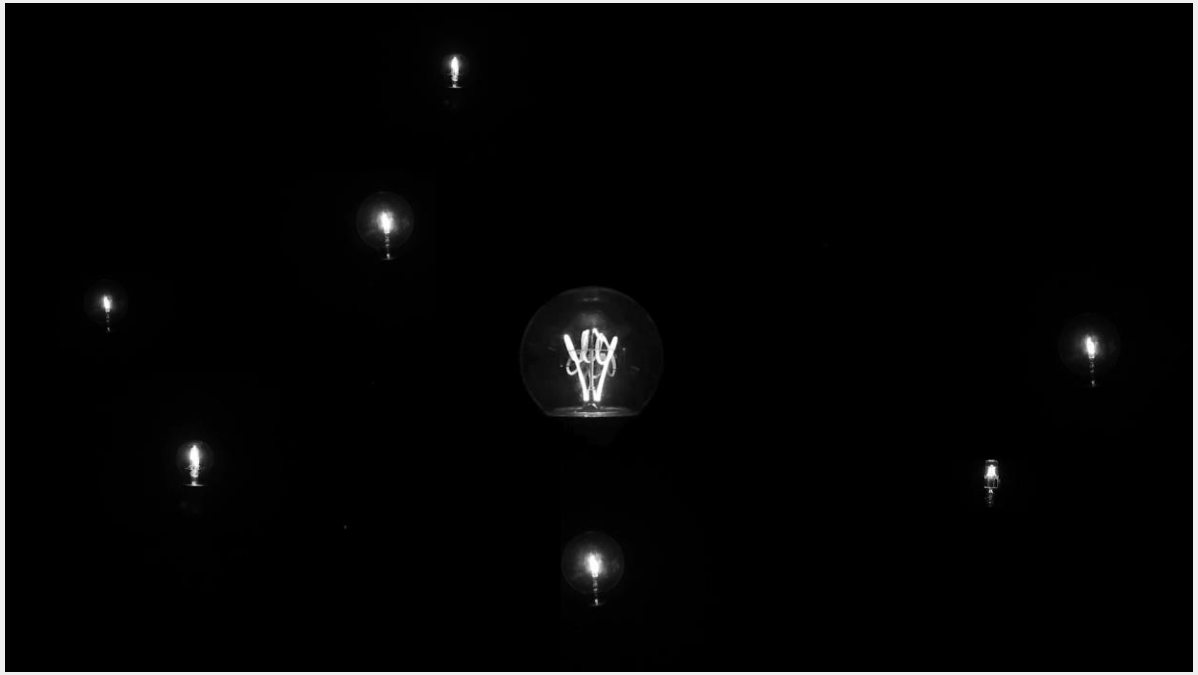

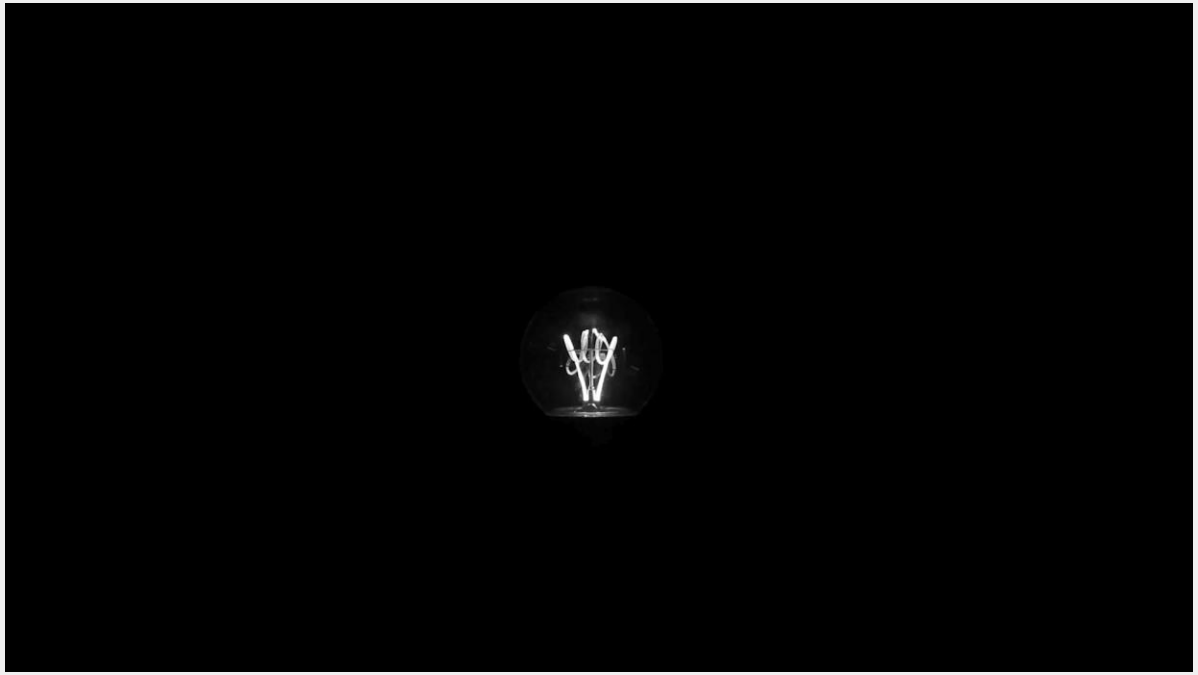

Εισαγωγή.

Ο κόσμος.

Η ζωή και ο θάνατος.

Πέρασμα στην ανυπαρξία.

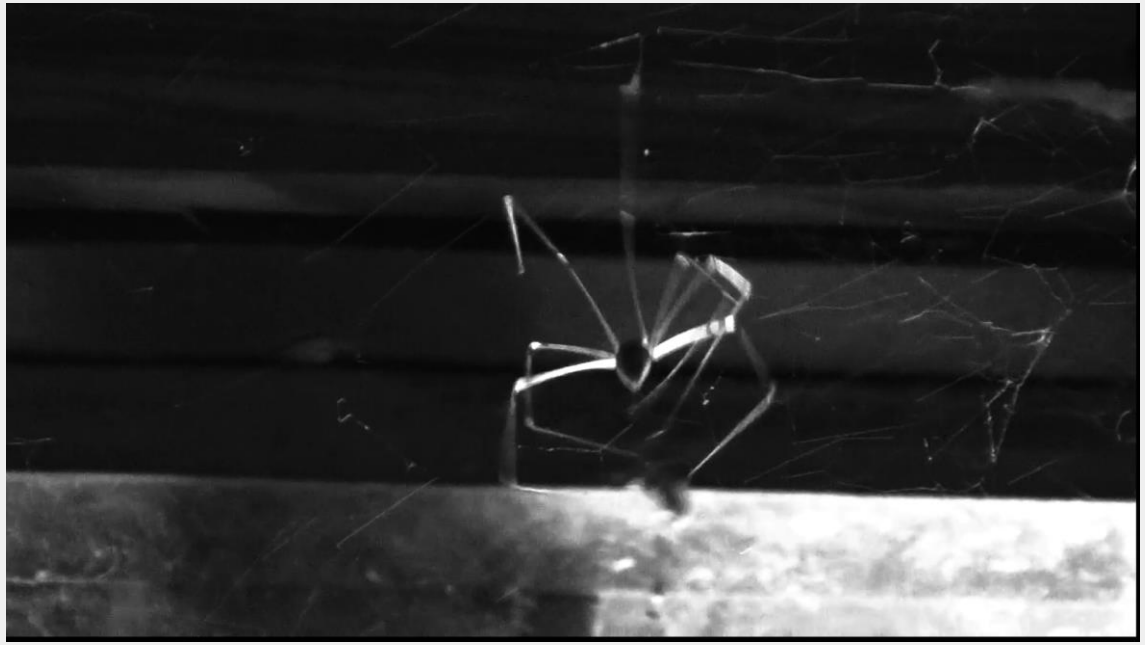

Η αράχνη.

Ευχαριστώ πολύ!

Βιβλιογραφία

1.Yalom, Irvin D. *Στον Κήπο Του Επίκουρου, Αφήνοντας Πίσω Τον Τρόμο Του Θανάτου*. Μετάφραση Ανδρίτσου, Ευαγγελία και Ζερβάς, Γιάννης. Αθήνα : Αγρα, 2017.

2.Sharples, Robert. *Στωικοί, Επικούρειοι και Σκεπτικοί, Μια εισαγωγή στην ελληνιστική φιλοσοφία.* Μετάφραση Λυπουρλή, Μαρίνα και Αβραμίδης, Γιάννης. Θεσσαλονίκη: Θύραθεν, 2002.

3.Seneca, L.A. *Περί της Συντομίας της ζωής [De brevitae vitae*]. Μετάφραση ΠετρόχειλοςΝίκος. Αθήνα : Πατάκη, Ιούλιος 2017.

4. Αβραμίδης, Γιάννης. *Επίκουρος, Κείμενα- Πηγές Της Επικούρειας Φιλοσοφίας Και Τέχνης Του Ζην,* Θεσσαλονίκη: Θύραθεν,11η έκδοση.

5.Ματσούκας, Αθ. Νίκος. *Ιστορία Της Φιλοσοφίας. Αρχαίας Ελληνικής- Βυζαντινής- Δυτικοευρωπαϊκής, Με Σύντομη Εισαγωγή Στη Φιλοσοφία*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη, 2016.

6.Ζωγραφίδης, Γιώργος. *Επίκουρος, Ηθική, Η Θεραπεία Της Ψυχή.* ,Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, Ιούλιος 2009.

7.Λουκρήτιος. *Για Την Φύση Των Πραγμάτων* [De Rerum Natura]. Μετάφραση Αντωνιάδης Θεόδωρος και Χαμέτη, Ρούλα. Θεσσαλονίκη: Θύραθεν, Δεκέμβρης 2005.

8.Λιαρμακόπουλος, Δημήτρης. «*Εμείς Και Οι Στωικοί Σήμερα, Ή Προς Τους «Εκ Της Στοάς»».* Κήπος Θεσσαλονίκης (27 Νοεμβρίου 2015).http://epicuros.net/new/87_EMEIS-KAI-OI-STWIKOI-SHMERA-H-pros-toys-%C2%ABek-ths-Stoas%C2%BB

9.Landart, Paula. *Finding Ancient Rome: Walks in The City*. Google books. Kindle. 22 January 2015. https://books.google.gr/books?id=S-VxBAAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=roman+triumph+memento+mori&hl=en&sa=X&ved=0ahUKEwiwuJG66OzkAhWFJ1AKHQAjCl4Q6AEIODAC#v=onepage&q=memento%20mori&f=false

10.“*Memento Mori”.* Museum of Art and Archaeology. University of Missouri.Προσπελάστηκε 2 Οκτώβρη 2019. https://maa.missouri.edu/gallery/memento-mori.